

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za $\frac{1}{2}$ leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej

Tečaj XLIX.

V Ljubljani, 25. grudna 1896.

List 52.

Božični pozdravi.

O, bodi nam pozdravljena božična noč!
Ti konec dolgi temi si storila,
Ki štiri tisoč let zemljo je krila,
Neznosnih rev ti sterla zdaj si moč!

O, bodi nam pozdravljena ti, srečna noč!
Po tebi so očaki zdihovali,
Preroki davno napovedovali,
Da ti z neba rosila boš pomoč!

O, bodi nam pozdravljena, Marija Ti,
Ko si Odrešenika nam rodila,
Ga v revnem hlevcu v jasli položila,
Ko zanj drugod prostora bilo ni!

O, bodi nam pozdravljen, ljubljeneč Bogá,
Ti sveti Jožef, ki nebeško Dete
Sprejel si v varstvo iz ljubezni vneta
In čuval ga kot biser si srcá!

O bodite pozdravljeni nam angeljci,
Ki čast Bogú v višavah ste dajali,
In dol na zemljo mir oznanovali,
Ki serca je prešinil vseh ljudi!

O, bodite pozdravljeni pastirci nam,
Ki urno ste na angeljsko povelje
Hiteli v hlevce tja in — oj, veselje —
Zveličarja svetá spoznali tam!

O, bodite pozdravljene nam jaslice!
Vé Detece nebeško ste hranile,
In mraza ga in zime ste branile,
Ko bilo v revščini rojeno je!

O bodi pa pozdravljeno nam zlasti Ti,
Nebeško-sladko Dete, Jezus mili,
Ki prišel k nam nocoj si v revi, sili,
In se takó do nas ponižal si!

Le pevajmo nocoj čast večnemu Bogú,
Ko ljudstvo svoje pač tako je ljubil,
Da Sina svojega nekda obljubil
V rešenje je človeškega rodu!

J. P. Belostenski.

G o v o r,

kterega je imel veleč. gosp. dr. Janez Janežič
pri prvem evharističnem shodu v Ljubljani dne
30. julija 1896.

Presv. Evharistija in socialno vprašanje.

(Konec.)

Poglejmo še drugi del našega programa:
„iščite . . . njegove pravice“!

Kakošna pa je pravica kraljestva Božjega?
— Kakor je pravica te ali ono dežele zapisana
v deželnih postavah, tako je pravica kraljestva
Božjega zapisana v Božjih zapovedih: „Če hočeš
iti v življenje, spolnuj zapovedi.“ (Mat. 19, 17).

Kdor Božje zapovedi spolnuje, ta je pravičen:
„moj pravični živi iz vere“, pravi sveti
apostol Pavel.

Znano pa nam je, da v resnici pravičen še
ni oni, ki spolnuje zapovedi kakor koli, ampak,
kdor jih spolnuje v stanu milosti Božje

Z milostjo Božjo pa je združena nerazvez-
ljivo sv. ljubezen in vse druge vlite čednosti,
zato smemo reči: v resnici pravičen je tisti, ki
je v stanu posvečujoče milosti Božje, s katero
so združene vse druge vsaj vlite čednosti.

Tako torej pravica kraljestva Božjega ob-
stoji v spolnovanju vseh Božjih zapoved po člo-
veku, ki je v stanu milosti Božje, in s tem je
spolnjen drugi pogoj, od katerega je zavisna
naša sreča na zemlji, ker „vse drugo vam bo
priverženo.“

Kako naj to razumemo?

Pomen teh besed je ta, „da naj vsakdo
vestno spolnuje dolžnosti svojega stanu zavoljo

Boga in vse drugo — kakor časen vspeh in dobiček svojih del — naj prepusti Bogu: Bog bo že skrbel za nas, saj nam kar naravnost pove: „Brez mene ne morete ničesar storiti“ (Jan. 15, 5.); in zopet: „Če Gospod ne zida hiše, zastonj so se trudili, ki so jo zidali.“ (Ps. 126. 1).

Te besede nam jasno kažejo, da vse, kar če imeti obstanek in rast in vpliv, mora biti storjeno v zvezi z Bogom, z Njegovo sv. voljo, z Njegovimi zapovedmi v stanu milosti Božje, kakor smo zgorej razložili.

Trudite se še toliko za srečo na svetu, ako Bog ne da svojega blagoslova, je ves trud zastonj! Ako pa je Bog z nami, potem On sam skrbi po očetovski za nas.

Bog nam sicer ne obeta bogastva, a česar nam je treba, to nam hoče dati, in s tem smemo biti zadovoljni, zlasti, ako premislimo, da prava sreča ne obstoji v pozemskih rečeh vživanju, ampak v krepostnem življenju. Človek ni samo iz materije, zato ga materialno vživanje ne more do cela osrečiti — ampak človek je tudi iz duha in to je njegov imenitnejši del, in duh ne mara za materialno razveseljevanje, ampak za sebi sorodne in prikladne duhovne dobrate. To nam lepo razlaga sv. Tomaž Akv., ko piše: „Nepopolna sreča se zamore od človeka doseči po naravnih pomočnikih, tako kakor tudi čednost, v koje vaji in rabi obstoji sreča. „Po nauku tega učenika že naravna sreča obstaja poglavitno v duhovnem krepostnem življenju, tem bolj čeznaravna v čeznaravnih čednostih ali v „pravici kraljestva Božjega“, kar smo prej dokazali. Ako bodo ljudje spoznali, kaj in kje je njih prava sreča, bodo materialnosti obrnili herbet in se začeli truditi za čednosti in tako so našli pot do svoje prave sreče.

Res da na svetu popolne sreče ne moremo pričakovati, a doseže se pa vendar toliko, da je človek zadovoljen in miren. Ako pa pridemo tako daleč, da bodo ljudje zadovoljni in mirni, je socialni red zopet ustanovljen in to pereče vprašanje je rešeno.

S tem smo pa tudi pokazali zvezo mej „sv. Evharistijo in socialnim vprašanjem“ v glavnih potezah. Kdor izmed nas se torej mora pečati s to težavno stvarjo, naj najprej sam išče pomoči pri Jezusu v sv. R. Telesu: potem pa naj skuša tudi ljudstvo k Njemu pripeljati in postavil si bo trdno podlago za uspešno delovanje pri socialnem vprašanju!

Venec na grob

prečastnega rajnega gospoda
Luke Jeran-a.

bivšega čast. kamornika sv. Očeta, zlatomašnika, kanonika
vrednika „Danice“, itd. o prvem godu po njegovi
smerti.

Motto:

„Pridi k nam Tvoje kraljestvo!“ —
II. prošnja Očenaša.

(IX. nadaljevanje)

Gosp. Luka Jeran je bil tedaj prišel v dan 26. avgusta 1854 iz Afrike zopet nazaj v Ljubljano, kakor je bilo že zadnjič povedano. Ker je gospod previdel, kako je afrikanstvo podnebje njemu in tudi ostalim gg. misijonarjem s Slovenskega in Tirolskega gledé zdravja, — da se poslužimo pravega izraza, — silno sovražno, in jih je smert morila drugega za drugim, je bil tudi opustil vsako misel na kako povernitev v misijon, ter postal zopet kapelan ternovski. Prišel je bil pa delovati za razširjanje Božjega kraljestva po drugi strani, kakor je pokazal že s saboj pripeljanim Jožekom. Dobil je bil za njim še štiri dečke zamurčke; poslal mu jih je bil v tem spisu že navedeni gospod O. Oliveri. Te dečke je želel gosp. Jeran dati izšolati, in jih, če bi bilo le mogoče — seveda najrajše kot misijonarje poslati med svoj rod nazaj v Afriko. S temi dečki je imel gospod prav veliko poterpeti. Za svoje stanovanje v ternovskem župnišču je imel dve ne ravno od več prostorni sobi. V zadnji je bival sam, v sprednji pa zamurčki. Gosp. Jeran kot mož vednega duševnega delovanja, pisanje in molitve je v to potreboval miru, pokoja, tihote; — a njegovi črni paglavci v spodnji sobi bili so pa pravi pravcati živi nepokoj, in po vsem je bilo videti, da se v njih žilah pretaka podivjana ognjevit afrikanstvo kri. (Še meni je bil nekako ta nepokoj neprijeten, kadar sem po opravih prišel k gosp. Jeranu.) Jožef Kranjski je delal pri teh dečkih nekako izjemo; bil je bolj tih in miren; za to je bil gosp. Jeranu tudi on nekako posebno priljubljen. Lahko je pa tudi umevno, da je preskerbljevanje take družinice prizadajalo gospodu kot duhovnemu pomočniku dovolj stroškov. Prijatelji njegovi so poskušali mu na razne načine zlažati to breme. Tako je bil n. pr. okoli l. 1855 izdal č. g. Jan. Volčič pesemsko zbirko pod naslovom: „Svete pesmi“. Tretje bukvice. S privoljenjem pesnikov nabral Janez Volčič. (Obsegala je na 92 straneh 52 raznoverstnih sv. pesem.) Te bukvice so bile dočakale 3 natise, če morda še ne več. Koj na drugi strani stala je opazka: „Jožef Kranjski“, „Stanislaus Ljubljanski“ in „Jožef Slovenski“ dobé, kar bo čistih dohodkov prodanih teh bukvic. Iz tega je razvidno, da je imel takrat (okoli l. 1855) gosp. Jeran le tri dečke pri sebi, in kolikor se pisatelj teh vestic spominja, dobil je pri nekem obisku njem le tri. Pozneje je moral toraj dobiti še dva, namreč Aleksandra (priimek mi ni znan) in pa Jurija Hermina. Ker so sedanji soriški župnik v. č. gosp. Ant. Jamnik od l. 1860. naprej več let bivali pri gosp. Jeranu, prosil jih je pisatelj teh verstic v želji, da bi bil ta

*) Te bukvice so bile nekako nadaljevanje k sv. pesmim, katere je bil v dveh zvezkih izdal že pred tedanji v. č. g. Blaž Potočnik, župnik v Št. Vidu nad Ljubljano. Od tod ime: „Tretje bukvice“.

spis kot zgodovinsk po mogočnosti popolen, naj mu blagovolijo na nekatera vprašanja dati pojasnila. Koj drugi dan po odpotovanem prosilnem listu imel je od njih že odgovor, ki slove: „Prav rad bi Vam na stavljena vprašanja odgovoril točno in natančno, toda ni mogoče. Zapišem naj tvoj to, kar se še spominjam. Gosp. monsignor je vračevaje se iz Afrike pripeljal seboj zamurčka Jožefa, kateremu je dal priimek „Kranjski“. O stariših njegovih, rojstnem kraju, kje je bil kerščen, meni ni nikdo omenjal, pač pa to, koliko je g. Jeran preterpel pri vožnji po morji. Sam bolan, da se je tresel od mraza, dal je vendar svoj plašč svojemu zamurčku, kateremu nevajenemu hladnega zraka so kar zobje šklefetali. Jožef Kranjski je bil prav priden dečko, kar je g. monsignor večkrat omenjal, in ako se ne motim, umrl je 15 svečana 1860 kot tretješolec.* Jaz sem ga videl samo dvakrat, ko je namreč gosp. monsignor pripeljal svojo černo čredico v mojo rojstno hišo v Stari Loki. Misijonar P. Oliveri mu je poslal še štiri afriške mladenčce, namreč Stanislaja „Ljubljanskega“, Jožefa „Slovenskega“, Jurija Hermina in Aleksandra, poslednjemu priimka ne vem. Ko sem meseca avgusta 1860 prišel v Ljubljano k g. monsignoru, bi je pri njem le še Jurij Hermina iz Kaire. Šest let sva bila skupaj pri g. monsignoru v Ternovem, potem pa ga je oddal v Torino, kjer se je izšolal za privatnega učitelja raznih jezikov. Jurij Hermina živi še v Aleksandriji kot privatni učitelj Slovenščine, mu še gladko teče, in prav rad bi prišel zopet na Slovensko, ako bi bilo mogoče dobiti kako službo. O drugih treh pa se spominjam, da mi je gospod monsignor to-le pripovedoval. Aleksandru, najmlajšemu zamurčku, ni vgapalo merzlo obnebe, toraj ga je gosp. monsignor kmalu poslal v Neapelj, tam je bil sprejet v samostan oo. frančiškanov, ter je še mlad sklenil svoje bogoljubno življenje. Stanislaj vernil se je po doveršenih študijah (menda v Torinu ali v Genuvi) v Egipt, in vstopil v misijon, ako se prav spominjam, kot zdravnik. Jožef „Slovenski“ pa ni hotel „prav storiti“. Prišel je l. 1867. v Ljubljano (od kod, v pismu ni povedano; oglasil se pri gosp. Jeranu v ternovskem župnišču, ter tudi nekaj dnij bil pri gosp. monsignoru. Ker ni hotel živeti, kakor je želel njegov veliki dobrotnik, ga je odslovil. Li še živi, in kje? mi ni znano. —

Deklice so prišle v samostane tudi po posredovanju gosp. misijonarja P. Oliverija.

Tudi sestra g. prof. Melcer-ja, vdova Homan, je imela enega zamurčka, kar je gotovo oskerbel gosp. monsignor. Ta je vmerl v Ljubljani. —

Iz vsega popisaneja je razvidno, da se tudi po tej strani niso hotele spolniti želje gosp. Jeranu, katere je gojilo njegovo za nesrečni Kamovi zarod plamteče serce. Kakor so naši neustrašeni gg. rojaki misijonarji z verlimi Tirolci vred, — ti resnični pravi verski junaki, ki so pogumno žrtvovali svoje življenje v prid razširjanja Božjega kraljestva med črneci — podlegli v Afriki vsled strašanske vročine,

* Komur je lahko dobiti »Danico« l. 1860 v roke, najde v njenih listih: 5. 7. 8. 10. 12. in 13. popisano od gosp. Jerana bolj natančen popis tega blagega mladenčka. Pisatelj teh verstic je prišel mnogokrat z Jožefom v dotiko. Slovenski je prav lepo in gladko govoril. Gosp. Jeran si ga je bil dal naslikati ležečega na mrtvaškem odru. Morebiti bi bilo primerno, ko bi se ta slika oddala deželnemu muzeju, ali bi se vsaj ukrenilo, da se ne zgubi, ker je za našo deželo zgodovinsko znamenita. Pis.

nepitne nezdrave vode in slabega zraka, zelo enako škodljivo je tudi vplivalo merzlotno ozračje naših krajev zamurski mladini, ki se je privedla k nam. O dečkih smo že govorili, kako je bilo z njimi; — deklice so bili sprejeti v škofjeloški samostan, ako se prav spominjam dve, v Ljubljani mende še nekaj več, kjer je vendar le samo ena premagala vpliv podnebja, in še zdaj živi, in to je samostanska sestra Nikolaja Zeineb, rojena v Kairi. Drugo vse je pomerlo, — edino za imenovano sestro in za Jurija Hermina je znano, da še živi. In tako so bili prekrižani tudi po tej strani računi in preblagi nameni gorečega g. Jerana. Toda — njegov neupogljivi, iznajdljivi in pogumni duh ter gorečnost za razširjanje Božjega kraljestva posegla je zdaj neposredno med domači rod, in sad temu bila je: — Jeranova tako zvana dijaška miza, — študentovska kuhinja; — in ako bi hoteli biti šaljivi, djali bi: gosp. Jeran postal je zdaj „financminister“, se ve. — brez blagajne. Karkoli je prislužil, — v pravem pomenu besede: vse žulje svojih rok je posvetil v namen, da bi se iz domače mladine odredilo v prvi versti po mogočnosti veliko dobrih duhovnikov, — ako pa teh ne, vsaj dobrih ljudskih učiteljev, — spretnih organistov, — da magari tudi poštenih rokodelcev. Ker so bile pa njegove denarne moči vkljub njegovi skromnosti za svoje lastne potrebe, preslabe, ni se sramoval, prositi podpore pri vseh blagih sercih, zlasti duhovskega stanu, pri plemenitih dušah tudi ženskega spola, sploh povsod, kjer si je kaj sprostiti upal. Pri tem ljudomilem početju je moral gospod Jeran tudi še marsikako bitko in grenko požreti, prav po pregovoru: „Dobrota je sirota“. Očitalo se mu je celo, da podpira nevredne, leno itd. A njemu so bile glavna stvar menda besede Gospodove: „Reveže boste vedno med saboj imeli!“ Reči pa se sme, da velika večina Jeranovih milodarov obrodila je pri dijaki marsikak zlahten sad, in brezdvomno se mnogo hvaležnih serc vsaki dan spominja v molitvi svojega velikega dobrotnika. Ako pa kaki milodar ni prišel v prave roke, tega gotovo ni zakrivil blagi pokojnik.

Marija spreoberne Indijanca.

Ganljiva pripoved; pripoveduje Kitajski misijonar.

Moj delokrog je bil del Annama, kjer živi precej katoličanov. Dobro sem poznal angleškega guvernerja; bil je sin protestanskega ministra in ni veroval ničesar; ako sem mu včasih storil kako uslugo, pokazal mi je tudi on naklonjenost svojo in sicer s tem, da me ni oviral pri mojem misijonskem delovanju —

Nekega dne gram v popolni duhovski opravi (v belem talarju, rudečem pasu in z rudečo kapo) v kaznilnico, da bi spovedal nekaj vjetih kristjanov. Med opravičilo oberne moje pozornost na se nek Indijanec, ki me je posebno pazljivo poslušal. Vendar poslušal le od daleč in molči. V njegovi visoki postavi, vnanosti in v vsem kretanju je bilo nekaj plemenitega in postavnega, kar me je zelo mikalo. Drugi dan ga dobim na ravno istem mestu; naslonjen je bil na zid, s sklonjeno glavo in na licu njegovem se je kazala globoka žalost. Ko hočem oditi, približa se mi in reče: „Oče, želim kopelji katoliškega sibanisa“ (duhovnika). Prestrašim se. Ali ne

veš", mu pravim, "da mi postava prepoveduje, te tukaj kerstiti; če bi te kerstil, bi ne smel več sem priti." Ubogi Indijec se oberne v stran, in solze mu porose oči. Močno ginjen odidem; nisem vedel, kaj naj bi storil. Postava namreč prepoveduje kaznjencem spremeniti vero, in naj bi jaz tega nesrečnika kerstil, bila bi nevarnost, da bi ne smel več opravljati med kaznjenci svoje pastirske dolžnosti. Drugi dan grem zopet v kaznilnico, pa nisem več videl štev. 30 (to je bila namreč številka onega moža, ki me je poprosil, naj ga kerstim.) Vprašam, kje je. "Oče, bolan je," mi odgovore, "s sklenjenimi rokami prosi kopeli kaknega sibanis-a". — "Zakaj ga pa vi ne kerстите?" — "Ne mara, hoče, da ga kersti le sibanis" odgovori.

Tu je bilo treba rešiti dušo. Grem k guvernerju in mu pripovedujem, kaj se je pripetilo; ta začne besneti in mi očitati, da sem podučeval človeka, ki ni moje vere — Tudi jaz vzrastem; zapretim mu, da ga zatožim pri angleškem dvoru, ker tako zelo zlorablja svojo oblast, — in mu povem veliko dokazov. Kmalu postane mehkejši in me vpraša, če bi mu hotel izročiti pismeno tožbo, kaj hočem naznaniti o njegovem ravnanju. Odgovorim, da — in odidem ter takoj spišem tožbo. Drugi dan jo je že imel v rokah. Tri dni pozneje, še pred solničnim vzhodom, začujem glasno terkanje na svoja vrata in povelje, naj jih v imenu guvernerja odprem; mislim, da je prišla zadnja ura zame; — odprem in uzrem pred seboj štiri komisarje, izmed katerih mi jeden izroči veliko pismo. Odtergam pečat: bilo je pismo guvernerjevo, ki mi dovoljuje, kerstiti kaznjenca št. 30. Takoj grem tja s svojim spremljevalcem in dobim Indijca bolnega za smert. Po nekoliko vprašanjih sem spoznal, da je dovolj podučen in podelim mu zakrament sv. kersta. — Spremljevalec mi reče: "Prašajte tega moža po njegovem življenju." — "Se bojim, da bi mu ne vzbujal prežalostnih spominov." "Naj ga pa jaz prašam", in k Indijcu obernen reče: "Ali bi namna povedal življenje svoje? Zakaj si hotel postati kristjan?" — Bolnik odpre oči, pogleda me in prične: "Oče moj, povest moja ni dolga; bil sem poljski čuvaj; imel sem hišo in nekaj polja — to je za Indijanca že bogastvo! Bil sem srečen, skušal sem delati dobro, kradel nisem in zlagal se nisem nikoli. Nekega dne dobim s Francoskega v dar kokoš in šest jajc. Valila je in izvalila šest piščet. O kako lepe so bile te piške, kako sem jih ljubil! Nekega dne pa pride „prando“ (pri Indijcih je namreč navada, da si mlad mož, ko postane polnoleten, izbere sam svojega boga; gre torej po svojem notranjem nagonu, ali na morski breg ali v gozd — tukaj kliče in čaka: prva žival ki jo ugleda je njegov bog, pa naj si bode tiger ali krokodil ali kak ptič; v tem slučaju, namreč pri tem kaznjencu, je bil bog oreb. Prando torej pride in mi vzame jedno pišče; oče, bil sem zelo žalosten, pa bil je moj bog, in rekel nisem ničesar; drugi dan mi odnese drugo pišče, potem tretje, — in naposled mi je ostalo le še jedno. Nesel sem je v visoko travo, da bi jo zavaroval pred hudim prando, toda ravno, ko se je hotelo skriti v travo, prileti kruti prando in je odpelje. Oče! Zbesnel bi kmalu! Zgrabil sem puško in usmertil prando. Ko sem ga pa ugledal pred seboj v kervi, sem od strahu vstrepetal. Nesrečnež, ubil sem svojega boga! Nisem mogel več spati; zapustil sem

deželo in šel k svojim prijateljem, toda vest me je preganjala. Med tem, ko sem bil zdoma, se je dogodil neki umor; obdolžili so mene in vlekli v ječo. Lahko bi se zagovarjal — toda nisem se: imel sem to kazen za posledico pravičnega maščevanja svojega boga; vsprejel sem jo z nado, da zopet mir zadobim. — Oh, — ni se povernil. Nekoč, ko sem svojo krivdo v ječi objokoval, sem zapazil na steni majhno luč; pogledal sem bližje, — in luč je postajala vedno večja in kmalu je zavzemala vso steno — sredi luči pa sem videl (vsled prevelike ginjenosti preneha). — "Kaj si videl?" "Rajka (kraljica) Oh oče, kako lepa je bila „onuli crain, onuli crain (vidim jo, vidim jo)“ In kaj ti je rekla?" — "Dalj časa me je gledala, čutil sem, kako zelo me je ljubila, rekla mi je: „Ehfiks, greh, katerega objokuješ, ni noben greh; prando ni noben bog, v resnici je samo jeden Bog, in ta je moj Sin. Ker si bil pravičen in si terpel, te je ljubil in tudi jaz te ljubim; tudi ti mene ljubi!“ Vprašal sem jo, kaj naj storim, da me vzame njeni Sin za svojega. Rekla je, da morem prejeti kopel od katoliškega sibanis-a, potem je pa izginila." "Kake barve je bila Rajka, črne ali bele?" — "Bila je sama svetloba" — "V katerem jeziku je govorila s teboj?" "V nobenem!" — "In si jo razumel?" — "Da, oče, glas njen je govoril duši moji, ne da bi uho kaj slišalo." — Utrujen leže bolnik nazaj, — jaz pa hitim domov, občudujoč neskončno dobrotljivost Božjo. — Ko sem prišel dva dni pozneje v kaznilnico, bil je naš bolnik mertev. Po Mariji je zadobil preveliko milost sv. kersta.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Ljubljana. Božič je tu. Sredi pustega vremena, o pričetku zime prinaša nam ta praznik polno notranjega veselja. Lahko rečemo, da noben čas v cerkvenem letu ni tako mikaven in priserčen; noben čas ne vzdiguje serca našega tako kvišku, ga napolnuje z gorečo ljubeznijo do Boga, katerega mu kaže v neizrekljivi milini, kakor božični čas. Vzvišene so že zunanje cerkvene slovesnosti o Božiču. Tri sv. maše, sv. maša o polnoči, cerkev vsa razsvitljena, kaže se v vsej svoji mogoči krasoti — vse to priča, da obhajamo ta čas nekaj posebnega. In kaj? — Prišel je na svet oni tolikanj zaželeni Izveličar, katerega je Bog že v raju obljubil, katerega so preroki napovedovali, narodi težko čakali; prišel je o polnoči na svet „Kralj narodov“, „knez miru“, težko pričakovani — Odrešenik! Odtod lepo angeljsko petje nad betlehemskim hlevcem: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje! „Odtod toliko lučic v cerkvah v znamenje, da obhajamo rojstvo Onega, ki je „luč sveta“; odtod to božično veselje pri mladih in starih, pri jaslicah domače hiše in v cerkvi! Vsi se namreč zavedamo vesele resnice: o Božiču „se je prikazala dobrota in ljubezen Boga, našega Izveličarja.“ (Tit. 3. 4) Od tega dneva dalje, pravi sv. Cerkev, „bo pokončana hudobija zemlje in vladal bo čez nas Odrešenik sveta“. Kristus, ki je bil rojen o Božiču, daje spet Bogu po grehu ugrabljeno čast; On je spet učil ljudi Boga prav spoznavati in ljubiti, On je zlasti s tem dal „čast Bogu“, da je s celim svojim trudapolnim življenjem, zlasti pa s smertjo na križu zadostil razžaljenjem pravici Božji. Kristus

nam je tudi zaslužil milost odpuščanja grehov in notranjega opravičenja. In ako se človeku greh odpusti in milost Božja podeli, potem ima zopet „mir“; dobil pa bo ta „mir“, ako se le hoče poslužiti Kristusovega odrešenja, ako ima le — „dobro voljo“.

Božično veselje je tako nedolžno-veselo. Zakaj? Zato dalje, ker je Dete Božje tako mило, priserčno in dražestno. Vsak otrok se nam prikupi radi svoje odkritoserčnosti, priprostosti in ljubeznjivosti — kaj še-le Dete Božje! Nad njim je Marijino oko počivalo z nedopovedljivim veseljem; to Dete je bilo njeni največji zaklad, središče njenih želja, predmet njenega hrepenenja in ljubezni. S svojo milobo je to Dete že takrat vabilo k sebi pastirje, sv. tri kralje in druge. Blagoslavljaljo je vse, ki so je prišli molit. Isto ljubeznjivost in milobo je ohranilo tudi pozneje, zato se je ljudstvo kar terlo okrog Njega.

Betlehemske jaslce so tudi Njegova prižnica, s ktere uči že kot Dete. Kristus nas tu uči ljubezadovoljnosti z mahm! Že v jaslcah nas uči pravega „uboštva v duhu“: ni prišel na svet v posvetnem bliscu in blesku, temveč v največji revščini. Dete Jezus nam priporoča čisto serce: deviška mati in deviški rednik sta bila Njegova najljubša prijatelja! Uči nas zatajevanja samega sebe in prave pokorščine: iz pokorščine do nebeškega Očeta je prišlo na svet, in pokorno mu je bilo do križa! Skratka: Dete Jezus že iz jaslce pridiguje in napoveduje boj poželjenju mesa, poželjenju očíj in napuhu življenja.

Oglejmo si tedaj zlasti o Božiču dobro to Dete Božje; spoznavajmo v Njem pravega Boga in zahvalimo se mu za včlovečenje! Da bo pa naše veselje popolno, sprejmimo Ga tudi v svoje serce! Naše serce je sicer revno, slabo, nevredno prebivališče „večnega Kralja“. A nikar se ne strašimo! Gospod Jezus se ni sramoval — razterganega hlevca; ne bo se sramoval tudi naše revščine — samo imeti moramo „dobro voljo!“

Brezje, dne 9. decembra. Po vsem slovenskem na daleč slovi svetovnoznana božja pot Marije. Po magaj na Brezjah. Od vseh strani, iz vsake vasi hiti naše verno ljudstvo k Mariji. Pomagaj iskat ljubega zdravja in pomoči v nadlogah in težavah — Pa tudi daleč preko mej naše mile domovine poznajo čudodelno moč naše dobre Matere na Brezjah. Romarji vseh stanov, raznih jezikov in navad čimdalje mnogoštevilneje prihajajo častit in prosit Marijo na Brezje. — Milo se ti zdi in hitreje ti bije serce, vidoč v tihi, goreči molitvi klečati pred milostnim altajem čudodelne podobe svetnega gospoda poleg priproste delavca in v dragoceni obleki gospe poleg kmečke delavke. Da, tu na Brezjah se kaj živo vidi dan za dnevom, da smo pred Bogom vsi enaki — vsi reveži; vsi potrebujemo pomoči od Marije. — Smeli terdim, da je — razun božje poti v Marija Celji na Štajerskem — božja pot na Brezjah najbolj obiskana. Dočim druga božja pota z rožnovensko nedeljo pojenjajo, k Mariji Pomagaj na Brezji romarji neprenehoma dohajajo tudi v zimskem času; ni ga zimskega dne, da bi ne bilo vsaj par pobožnih Marijinih častilcev — romarjev pri čudodelni podobi. Zlasti v adventnem in postnem času priromajo verniki iz bližnjih župnij, da opravijo spoved in zadobe od svet. Očeta podeljene odpustke. — Morda zanima cenjene bralce kaj izvedeti z Brezij; evo Vam nekaj podrobnosti od celega leta:

Sv. maš je bilo letos do sedaj 1123; maševalo je iz ljubljanske škofije 188 duhovnikov, iz goriške 22, Lavantinske 23, Kerške 10, Teržaške 12, Zagrebske 4, Sekavske 4, Poreške 3, Zadarske 2, Senjske 1, Sarajevske 1, Ameriške 4; skupaj 274 duhovnikov. — Obhajancev je bilo približno okrog 30.000. Slabo deževno vreme je marsikoga od daljne poti odvernilo, vendar je nad 60.000 romarjev prihitelo do sedaj na Brezje. Ob nedeljah in praznikih je bila redna služba božja ob 6. in 1/2 11. Največ romarjev sta privela v teh dneh dva zaporednavlaka iz Ljubljane do bližnje postaje Otoče. — Iz mnogo župnij so prišli župljani s svojim duhovnikom v procesijah, in sicer iz Šmartina pri Kranju, Beznice, Dobrave, Kroke, Strug, Hinj in iz Gorič pri Kranju. — Poleg domačih dveh duhovnikov je bil, od maja pa do konca septembra, v pomoč poslan č. g. pater Konrad iz Gorice. V praznikih in nedeljah sta navadno še po dva gospoda patra pomagala. — Obili trud vsem gospodom poverni Bog in Marija!

Nova, veličastna cerkev je na zunanje dodelana. Letos se je po marljivem prizadevanju čast. gospoda župnika Berlic a posebno veliko storilo. Lično kupolo nad votivno kapelo je iz bakra pokril g. Anton Belec, klepar iz Št. Vida. Delo je solidno in priporočuje ob čespoštovanega mojstra.

V lepi simetriji z veličastnim pročeljem je novi veliki dvotečajni portal iz terlega hrastovega lesa. Izdelal ga je naš gorenjski umetnik J. Vurnik iz Radoljice. Poznamo ga kot umetnika; toda to delo se mu je še posebno posrečilo. Razni veščaki so se jako laskavo izrekli o tem zares umetniškem delu, ter-leč, da daleč ni krasnejšega portala. Na levem tečaju izdelbljeni ljubki angelj kaže na šestere podob, vzete iz starega zakona: Mojzesa pred gorečim gerinom, Davida s harfo in Izaija s knjigo v roki — na drugi strani kaže na Saro z Izakom, Rahelo z Jožefom in Judito s Holofernom. Imenovane simbolične podobe so s tako fineso izrezljane, da se opazovalcu na prvi hip vidijo, kakor naslikane.

Prihodnjo spomlad bo položil g. Vurnik tlak v ladiji iz rudečega črnega in belega kamnja. — Velikodušna dobrotnica hoče imeti že do prihodnje jeseni križev pot; v ta namen je darovala precejšno svoto. Napravil se bo iz rezljanih podob.

Vsled želje drugega dobrotnika se bo dogotovil, če bo le mogoče že v prihodnjem letu stranski altar sv. Antona iz marmora. — Velikodušnih dobrotnikov pričakuje še veliki altar in okna v prezbiteriju, okna v votivni kapeli in večinoma tudi v ladiji Marija, pomoč kristjanov, nakloni mnogo blagih serc v svojo čast in slavo na Brezjah!

Razgled po svetu.

Rim. Tu naj navedemo izgled, kako dela liberalizem in socialna demokracija ljudi uporne tudi — svetni oblasti!

Dne 12. novembra, tako piše „Kathol. Kirchenzeitung“, pričeli so novo šolsko leto na državnem vseučilišču v Rimu. Pri tej priliki je imel slavnostni govor profesor Labriola, zagrizen socialni demokrat. Ta mož je v šoli in zunaj šole zbiral študente okrog sebe, ter jih napolnjeval s socialno-demokratskimi nazori. Sad se je pokazal dne 12. novembra.

Da bi bil pričetek šolskega leta bolj slovesen, prišel je k otvoritvi tudi naučni minister Gianturco z vsem svojim osebjem; navzoča je bila seveda večina tudi drugih vseučil. profesorjev. Rector vseučilišča, Semetaro, je otvoril šolsko leto s kratkim nagovorom. Dajal je vseučiliščnikom modre svete itd. — a ti so vedno sikali in žvižgali vmes, da je bilo njegovega nagovora komaj razumeti. Teško so namreč pričakovali slavnostnega govora socijalno demokratičnega filozofa, profesorja Labriola. Ta je tudi res začel govoriti. A kako se je obnašal? Naučnega ministra, kot najvišjo osebo v šolskih zadevah, ni prav nič pozdravil, če tudi je bilo do zdaj običajno, in akoravno je minister sedel blizu njega. Govoril je o prostosti vede in znanosti; in tu je ministra in najvišje šolske oblasti vpričo študentov čudovito zdelaval; obnašal se je do njega, kakor se obnaša državni pravdnik do človeka na zatoženi klopi. Pričujoči profesorji tega mučnega prizora niso mogli prenašati; pobrali so jo drug za drugim iz dvorane — a minister je mirno ostal na svojem sedežu! Študentje so močno ploskali Labrioli, in sicer tem silneje, čim bolj je ta udrihal po navzočem ministru. Pričakovali bi, da bo naučni minister namignil rektorju: naj vzame Labrioli besedo! A ne! Bal se je morebiti še hujšega škandala, če bi proti profesorju in študentom pogumneje nastopil... In na koncu govora — gotovo je minister takemu profesorju v znamenje svoje nezadovoljnosti pokazal herbet in šel jeznó vun? O ne! Kraljevi laški minister nima nobenega poguma nasproti brezvernemu profesorju. Kaj stori? Gre k Labrioli, ki ga je mučil celo uro, in mu stisne prijateljski rok. Za to prijaznost in ljubeznjivost ministrove so se študentje zahvalili s tem, da so gredočega iz dvorane glasno izsikavali in žvižgali za njim!

Ali ni jasno iz tega izgleda, kako stori brezverstvo in socijalna demokracija ljudi uporne tudi nasproti posvetni oblasti; kako ji dolžnosti spoštovanja nič več ne skazuje? — Na drugi strani se spozna tudi iz tega, kako žalostno ulogo igrajo, kako preziranja vredni so oni, ki se ne upajo vstaviti brezverskemu teku, akoravno imajo oblast v rokah! S tem, da terpe protiverske nauke v šolah, škodujejo najbolj sebi. Edino značajno je to, ako človek sam po sv. veri živi in po svojih močeh deluje na to, da se bo vera povsod najvišje cenila; verski nasprotniki ga bodo čertili, sovražili, preganjali — a v srcu ga bodo spoštovali in priznali njegovo značajnost.

Tirolsko V našem listu je bilo svoj čas že natisnjeno, da mislijo verli Tirolci romati v Rim pokloniti se sv. Očetu ter tako dokončati svojo lepo stoletnico zveze med presv. Srcem in tirolsko deželo. Ta romarski vlak je res prišel v večno mesto Rim ter bil 3. decembra pri sv. maši, ktero so darovali sv. Oče sami. — Tirolci so imeli saboj dve zastavi presv. Serca: sto let staro bandero ali zastavo pod ktero so njihovi hrabri predniki bojevali že marsikak boj, in novo zastavo katoliških društev v Avstriji, ktero je kardinal Haller v Tridentu blagoslovil. Večina romarjev je bila v svojih narodnih nošah. Tako različnih noš v Rimu gotovo že niso videli leta in leta. — Po papeževi maši je bilo dovoljeno Tirolcem, da so poljubili sv. Očetu perstan. Sv. Oče so se po stari navadi zgovarjali z romarji

in njihovimi voditelji — očetovski. Gotovo bodo Tirolcem ostali v živem spominu dnevi prebiti v Rimu, zlasti pa še besede sv. Očeta Leona XIII!

Špansko. Na izrecno željo španske kraljice je bilo že večkrat v Madridu po več ur izpostavljeno sv. Rešnje Telo v vseh mestnih cerkvah. Zakaj pa? Zato da bi ljudje prosili Jezusa za končno zmago španskih vojakov nad kubanskimi uporniki. Po več ur se je tu molilo. Urne molitve so se pričele 15. novembra v kraljevi dvorni cerkvi. Molitvene ure so si razdelili med seboj dvorni služabniki dostojanstveniki in najvišji vojaški častniki. —

Kako je to značilno, pomenljivo za nas in naše razmere! Torej kraljica sama in njeni najvišji dostojanstveniki se niso sramovali cele ure preklečati pred „Kraljem vseh kraljev“ v najsvetejšem Zakramentu; ali se bomo potem mi sramovali? — Ves kraljevi dvor je klečal v prahu pred Jezusom v podobi nezatnega kruha dobro vedoč: tu je Bog, ki more dati zmago; On bo pomagal! ali ne bomo tudi mi s zaupanjem iskali pomoči pri istem Jezusu v različnih dušnih in telesnih potrebah?

Značilno je tudi to: Dali so izpostaviti sveto Rešnje Telo za srečen izid vojske. Vsakdo ve, kako važne so volitve. Kakoršni možje pridejo v državne in deželne zборе, take postave dobimo v verskem ali brezverskem duhu. Ali ni potem umestno, ako ukazujejo škofje za srečen izid važnih volitev izpostaviti sv. Rešnje Telo? Ako je umestno v enem slučaju, ko se gre za blagor kraljestva — ali na bo veliko bolj umestno v drugem, ko se gre za blagor sv. Cerkve, za cerkvene ali proticerkvene postave? Liberalci seveda rohné in besné zoper take naredbe gorečih škofov; dobro čutijo in vedo zakaj!

Francosko. „So mene sovražili bodo tudi vas; so mene preganjali, bodo tudi vas; so mene obrekovali, bodo tudi vas“ — te besede Jezusove so se, in se bodo uresničevale nad katoliškimi duhovniki.

Pretozidarji so na Francoskem spisali umazano knjižico, ki nima družega namena, nego svetno in redovno duhovščino spraviti pri ljudeh ob vso veljavo. Kaj so storili? V tem pamfletu ali gerdi brošurici popisujejo, da je bilo v teku enega leta 240 duhovnikov na Francoskem kaznovanih zavoljo velikih pregreh. In to je zlagano! V knjižici se namreč navajajo taka imena in taki kraji, katerih niti ni ne na svetu. Če pa ni nikjer v knjižici imenovanih duhovnikov in krajev, potem tudi našete pregrehe niso resnične. Pa kaj je verskim nasprotnikom mar: ali je resnično ali neresnično? Da le ljudje verjamejo obrekovanju in prezirajo duhovnika — pa so zadovoljni! Dosegli so svoj namen; s kakimi sredstvi, za to se ne brigajo!

Pismo iz Marijannhilla dne 28. oktobra 1896. Glej „Danico“ št. 49. — (Dalje.)

Za temi vzvišenimi obredi se je pričelo kerščenje samo. Pripomniti moramo pa precej, da je glava Kafrova gosteje obraščena, kakor ovca; in četudi nosijo možki kakor ženske lase dolge samo nekaj centimetrov, jim je vendar na glavi težko do živega priti. Duhovnik je moral z roko lase popolnoma razdeliti, potem še le je vliil kerstno vodo Kafrom na glavo tako, da je prišla do kože. — Pri tem sv. opravilu so navzoči Kafri samo gledali in poslušali; niti trenili niso z očesom, tako čudno se jim je zdelo vse. Vidna voda in umivanje kerščenca z vodo —

ker niso bili umazani — je vsem oznanjevalo, da se gre tu za neko drugo umivanje in čiščenje — namreč duše. To jim je bilo še bolj jasno potem, ko je duhovnik podal kerščencu belo oblačilce z opominom, naj je vedno ohrani čisto, lepo in brezmadežno! Pomisliti je tudi treba, da se zdi Kafrom črna barva najlepša; zato se jim je to belo oblačilce tako čudno zdelo; in tudi pri poduku so bili močno začudeni, ko so gledali na neki podobi Boga Očeta in prva dva človeka naslikana, ne černo, temveč belo. Gotovo so si mislili, da so beli ljudje glede barve samo pokvarjeni in nastali iz črnih. Beli angelji jim tudi niso bili všeč, pač pa — črni, samo ko bi ti ne imeli tako gerdih krempljev in zverženega strašnega obraza!

Po sv. kerstu je bila slovesna sv. maša, med katero se bili kerščenci gori v prezbiteriju. Pevci so peli „vero“ ali „kredo“; naenkrat pa so prenehali pri besedah: „Spoznavam en kerst v odpuščanje grehov.“ Vse je bilo tiho: orglje in pevci. Kaj se je zgodilo? Novo-kerščenci so prišli na sredo cerkve; popadali na svoje obraze; zopet vstali in glasno rekli: „Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum“! (Spoznavam sv. kerst v odpuščanje grehov.) Precej na to so izgovorili te besede tudi v kaferskem jeziku. Ponavljali so pa to trikrat tako glasno, da so mogli slišati vsi navzoči Kafri. Lahko si mislimo, da je to močno vplivalo, velik vtis napravilo na celo kafersko ljudstvo. Med sv. mašo so molili kerščenci sv. rožni venec, ktere ga so prvič dobili v roke v znamenje posebnega odlikovanja; drugi nekerščenci ga še niso smeli imeti. (Katoličani pri nas ga pa smejo imeti, a se ga sramujejo, in si ga ne štejejo v čast. Op. vred.) To ravnanje z rožnim vencem se bo morebiti zdelo marsikomu malenkostno, neznačno. A ta malenkost stori, da nas zavidajo kaferski „poglavarji“. Oni vidijo, kako znamo na ta način pridobiti Kafre na svojo stran. Rožni venec, ki je naša čast, damo tudi spreobrnjenecem, da jih s tem počastimo in pridobimo njihova serca. Oni potem uvidijo, da potem, ko so naše vere, ne delamo nič razločka med njimi in seboj. Z rožnim vencem odlikujemo sebe in nje. Vsi pravi misijonarji se derže tega načela: ne preveč razločka delati med ljudmi; tam pa, kjer brezverni beli možje preveč razlike delajo med „belimi“ in „črnimi“, kjer zadnje prezirajo, v ozadje potiskajo — tam oni s tem divjake store še slabše, kakor so.

Po sv. maši je bil „Te Deum“, in jaz menim, da z večjim veseljem niso nikjer peli te zahvalne pesmi, kakor so to storili trapisti pri kerščenju prvih Kafrov. Kristus, lev iz Juda, povzdignil je svojo zastavo in pričel svoje kraljestvo tudi med Culu-Kafri.

Po cerkveni slovesnosti prvega sv. kersta med Kafri sledila je neka ljudska veselica. Pričela se je s tem, da se je razdelila obleka, zlasti med matere. Kafri so imeli zoper trapiste veliko predsodkov. Mislili so, da bodo deklice pokvarili, kakor drugi ljudje. A kljub temu so dobili trapisti nekaj deklic v svoj zavod, kjer so jih izrežali in vzgajali kerščansko. Da bi bile še druge matere pripravljene poslati svoje otroke k trapistom v vzgojo, obdarovane so bile pri tej ljudski veselici od trapistovskih šolskih učenk njihove matere z obleko — in sicer z ono, katero so učenke same naredile. In kako se je to veršilo? Poklicali so kaferske matere, ktere so morale priti na

oder za to navlaš pripravljen; tam so očitno dobile obleko — in sicer vsaka mati iz rok svoje lastne, serčno ljubljene hčerke. Na ta način naj bi mati in hči spoznale, v čem obstoja prava ljubezen — namreč v tem, da jo dá mati kerščansko izrediti, hči ji pa potem pomaga zavoljo Boga. Kafri imajo namreč neizrekljivo ljubezen do svojih otrok; raje jih puste nage in nevedne letati okrog, kakor da bi jih pustili iz svojih rok. Ko ste pa dve deklici začeli šivati na šivalni stroj — to so Kafri vpili samega čudenja! Vse se je terlo okrog teh dveh umetnic, da bi videli to „copernijo“, kako ta železna reč niti tako hitro požira!

Med tem je občutljivi nos Kafrov zavohal že nekaj prijetnega. Kaj pa? Tam na travniku sta se pekla v strašnih kotlih dva zaklana vola. Proti koncu se je reklo Kafrom, da naj sedejo po travi — „kajti lačni so bili, in nekteri so prišli od daleč.“ Trapistovski bratje so dali vsakemu „porcijon“ in funt kruha; otroci so dobili pol „porcijona“. In giejte čudo! Ne samo nasičeni so bili vsi, temveč tudi molčali so za nekaj časa — še celo zgovorne ženske. Pozneje so rekli Kafri, da so jim ostali voli dalje v spominu, nego pa v želodcu. In to ravno so nameravali trapisti.

Tako se je izvršilo prvo kerščenje štirih Kafrov o Božiču l. 1884. Pozneje so se Kafri še pogosto prepričali o trapistov gorečnosti za čast Božjo in njihovi ljubezni do onih, „ki tavajo v temi in smertni senci.“ Zdaj so do cela spoznali njihove blage namene in jih ni bilo treba nič več pridobivati in vabiti s šumečimi veselici. — Na posameznih misijonskih postajah znajo „iznajdljivi“ misijonarji izgubljene ovce še drugače pridobivati, o čemur bi lahko pisal marsikaj zanimivega; a to zadostuj, da cenjeni bralci „Danice“ vsaj nekoliko pojma dobe o misijonarenju med divjimi Kafri v južni Afriki!

P. Em. Drevenšek.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec gruden (december) 1896.

(Spis poterjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Kerščanski poduk.

b) Posebni nameni:

26.) **Sv. Štefan.** Vzgoja duhovnikov. Ogerski verski boj. Katoliška dijaška društva.

27.) **Sv. Janez Ev.** Skofje. Pospeševatelji apostoljstva molitve. Ohranjanje lepih sadov, ktere je obrodila letošnja stoletnica. odkar se je Tirolska posvetila presv. Sercu. Zveze in družbe mladencev.

28.) **Nedolžni otroci.** Otroci obdani od brezbožnih ljudi. Mnogo odraslih nekerščenih otrok

29.) **Sv. Tomaž Kanterburški.** Bolni skofje. Anglesko in Irsko. Nedeljski počitek na železnicih v onih oddelkih, kjer zaboje sprejemajo in odpošiljajo.

30.) **Sv. Sabin.** Odstranitev zadržkov pri organizaciji kerščanskih delavcev. Delavci v tovarnah in rudokopih.

31.) **Sv. Silvester.** Zahvala Bogu za vse v pretečenem letu prejete dobrote. Vse že poslane, a še ne uslišane zadeve. Oni udje apostoljstva molitve in bratovščine Jezusovega Serca, kteri so umerli v decembru in ki bodo umerli v januariju.

1. januarij. **Novo leto.** Kristusovo obrezovanje. V tem in vsakem poznejšem dnevu naznanjene, pa še ne zaznamovane ali hitro nastale zadeve Podvojena gorečnost za velike težnje presv. Jezusovega Serca.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomere, odpad in brezverstvo, prešeš ovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjanja in vse pošastne pregrehe — Nek zelo veren svetni mož se toplo priporoča v bratovsko molitev na čast lurski Materi Božji in Mariji Pomagaj za zdravje, če je Božja volja. Zahvala se bo naznanila pravočasno v »Danici« s polnim imenom. — Dalje neka žena in njen zelo liberalen mož za pomoč v dušnih in telesnih potrebah. — Hči priporočila očeta v molitev, da bi zavladal v hiši pravi mir in kersčansko sporazumljenje. — Dalje neka družina, da bi mogla dobiti tako službo, v kateri bi lahko bolje skerbela za svoje dušo izveščanje. — Oče priporoča v molitev na čast N. lj. G. sv. Jožefa in sv. Antonu Padovanskemu svojega na nogi nevarno (bolnega) sina, da bi ozdravel, ako je Božja volja. Vslušana molitev se naznani ob svojem času s polnim imenom v »Danici«. Oče je obljubil v ta namen tudi dar za kruhe sv. Antona. — Bolan duhovnik za zdravje. (Zahvale priobčimo prihodnjč.)

Listek za raznoterosti.

Prihodnji ponedeljek bo v nunski cerkvi ob osmih zjutraj sv. maša za žive deležnike sv. Detinstva. — Deležniki, kateri so pri tej maši pričujoči, prejmejo pod navadnimi pogoji popolni odpustek, ki se more tudi dušam v vicah cberniti. Popoldne ob štirih bo pridiga in litanije.

Darovi za novo cerkev na Brezjah: M. S. iz Reke 5 gld., A. L. iz Reke 1 gld.; blgr. gosp. učitelj Poklukar 25 gld.; po † Marjeti J. 120 gld.; gospa Marijana Hribljan iz Ljubljane 50 gld.; g. Marija Popot-

nik 20 gld.; g. Fr. Legat iz Hraš 50 gld.; g. J. Kabal iz Logaca 2 gld.; č. g. Merhart 2 gld.; T. G. 100 gld.; č. g. J. Mikš 2 gld.; Magdalena Covnik 5 gld.; č. g. Jan. Kolavčič 3 gld.; Terezija Vrus 5 gld.; č. g. Jos. Preša 10 gld.; č. g. Alojz Bratina 1 gld.; zbirka „Zg. Danice“ 55 gld. 50 kr.; po č. g. žup. Fran Špendal u volilo gospe Dekleve 90 gld.; č. g. Matevž Markič 5 gld.; nekdo 5 gld.; nekdo 5 gld.; Marija Kavčič v zahvalo za sprejeto zdravje, zlato verižico; v zahvalo A. J. iz Ljubljane zlat zapestnik; Gregor Košir iz Kranjske Gore 10 gld.; Fran Knific iz Hraš 10 gld.; Jak. Samonik iz Korpiča 2 gld.; Franja Barlič v zahvalo za zdravje 5 gld.; po č. g. župnik M. Veji 20 franko 1 krono; Nežika iz Ljubljane 20 gld.; Nekdo 70 gld.; po preč. g. o. H. Sattnerju neka oseba iz Aleksandrije po č. g. o. Hubertu 8 gld. 44 kr.; † M. St. lepo svoto za nove orglje; Neimenovana še večjo za križev pot. — Bog in Marija povernita stotero!

V Mošnjah 8. grudna 1896. J. Berlic, župnik.

Dobrotni darovi.

Za monsijn. Jeranovo dijaško mizo: M. iz Ternovega 20 kr. — Č. g. Anton Ponikvar, župnik v Starem trgu pri Rakeku, 3 gl. *Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru:* Iz zapuščine raj. gosp. Jož. Nakus-a po preč. g. dekanu Erjavcu v Vipavi 20 gld. *Za cerkev sv. Jožefa v Ljubljani:* Iz zapuščine raj. gosp. Nakus-a po preč. g. dekanu Erjavcu, 20 gld. *Za kardinala Lavigerie zamorce v Afriki:* Č. g. Ant. Ponikvar, župnik v Starem tugu pri Rakeku 20 gld. *Za sv. Detinstvo:* Č. g. Janez Medvešek, kapelan v Mozirji 28 gld. 4 kr. — Č. g. M. Poljak, župnik v Ajdovcu 2 gld. 64 kr. — Jožef Tavčar na Brezjah, 4 gld. —

VABILO

k naročevanju na katoliško-cerkveni list

„ZGODNJO DANICO“

za leto 1897.

Z letom 1897. prične „Danica“ izhajati 50. leto: obhajala bo tedaj svojo petdesetletnico. Podpisano založništvo prosi tedaj vse prijatelje našega katoliškega cerkvenega lista, in sploh verne Slovence, da bi hiteli z naročevanjem, s prav obilnim naročevanjem. List se dá s tem razširiti, ako se jih več skupaj naroči, kar je pripravno zlasti po fabrikah in delavnicah.

Med tem, ko založništvo vabi k naročevanju za l. 1897., zahvaljuje se dozdane začasno vredništvo „Danice“, prav priserčno vsem prijateljem in podpirateljem lista, — vredništvo pride z novim letom v druge roke.

Naročnina znaša:

Za celo leto po pošti 4 gld. 20 kr.
„ pol leta „ „ 2 „ 20 „

V Ljubljani prejmana za celo leto 3 gld. 60 kr.

„ „ „ pol leta 1 „ 80 „
„ „ „ 1/4 leta — „ 90 „

Za prinašanje na dom se plača 40 kr. na leto. Posamezne številke po 10 kr. Za spremenjenje napisa med letom 15 kr.

Naročnina se po naj cenejši poti poštnih nakaznic pošilja pod naslovom: „Blaznikova tiskarna v Ljubljani.“

Založništvo „Zg. Danice.“